

Mezinárodní konference POUZP a EBN o poranění ostrými předměty Mgr. Veronika Di Cara

30. září 2014 jsem se za ČAS zúčastnila výše zmíněné konference. European Biosafety Network (EBN) přivezl své experty a pozval kolegy ze sousedních států, kde se poraněními ostrými předměty intenzivně zabývají, dále byly přítomny české sestry a manažerky ošetrovatelské péče.

Jak uvedla Dr. Hedlová z ÚVN: „Krev není voda“ a kontakt s ní představuje riziko nákazy nejen hepatitidou B (proti které jsme očkovaní), ale i hepatitidou C, virem HIV i dalšími chorobami. Proto je důležité, aby se zdravotníci před kontaktem s krví a před poraněním ostrým předmětem dobře chránili!

K tomu by měla přispět i Směrnice 32/2013/EU. Tato směrnice je sice určitým způsobem zakotvena v našem právním řádu, ale ne ve všech českých zařízeních je dobře prakticky implementována. Na druhou stranu, jestliže je poranění pracovníka nahlášeno, Odbor ochrany veřejného zdraví zahájí proces péče o postiženého, který je velmi propracovaný a na dobré úrovni. Cílem Směrnice je nicméně **zabránit** poranění ostrým předmětem, nikoliv pouze řešit následky.

Problémem tedy zůstává zejména neexistence pravidelného školení, vzdělávání a osvěty poskytované v některých zařízeních **všem zaměstnancům** v riziku, dále nedostatečný přístup managementů k hodnocení a odstraňování rizik poranění ostrými předměty i nekonzistentnost při používání pomůcek s bezpečnostním mechanismem.

Profesor Gonzalez Jurado z EBN uvedl, že pokud se do praxe zavede správná edukace personálu o rizicích poranění ostrými předměty a zároveň existuje systém hlášení těchto poranění a používají se bezpečnostní pomůcky, sníží se náklady spojené s poraněním ostrými předměty o 80%.

Několik kolegů zmínilo, že spěch a nadměrné množství práce zvyšuje riziko poranění, německá kolegyně uvedla, že ve sledované nemocnici v SRN se po zavedení povinného používání bezpečnostních pomůcek snížil počet poranění o 40%.

Německý kolega použil obrázek zdi, jejíž cihly jsou tvořeny všemi opatřeními proti poraněním ostrými předměty (hodnocení rizika poranění, osvěta, informování a školení personálu, zákaz vracení krytek na jehlu, kontejnery na odpad, systém hlášení poranění, očkování, použití bezpečných pomůcek a postihy nespolupracujících zařízení). Pokud jen jedna cihla chybí, zeď není pevná a spadne – systém nefunguje.

V šetření POUZP se ukázalo, že čeští zdravotníci se nejvíce poraní při aplikaci injekcí všech druhů a u odběrů krve.

V ÚVN v Praze systém prevence poranění ostrými předměty funguje dobře, každý zaměstnanec v riziku projde vstupním školením o této problematice při nástupu a každoročně si své znalosti obnovuje za pomoci e-learningového kursu. Poranění ostrými předměty se hlásí do celonemocničního systému EPINET.

Dále se diskuse týkala dalších vhodných kroků, které by současnou situaci zlepšily. Byla zmíněna složitá a roztržitá legislativa, kdy zejména pro menší zařízení není lehké připravit

komplexní metodiku prevence poranění. Tato zařízení by uvítala „návod“ či sdílení úspěšných a odzkoušených postupů. Dále se v kuloárech hovořilo o zainteresování zdravotních pojišťoven a SAK do tohoto tématu. Z debaty s účastníky konference se zdá, že v ČR postupně dochází k využívání různých typů bezpečných pomůcek, zejména ve větších zařízeních, která jsou schopna s dodavateli vyjednat akceptovatelné finanční podmínky.